

Budućnost Srbije se zasniva na većoj energetskoj efikasnosti, ogromnom obnovljivom potencijalu i prelasku na održive industrijske prakse u oblasti poljoprivrede i mobilnosti, a ne u nuklearnoj energiji, ocenio je danas viši stručnjak za nuklearnu energiju i energetsku politiku Jan Haverkamp iz Svetskog informativnog servisa za energiju (WISE).

On je na onlajn konferenciji "Nuklearna sigurnost danas", u organizaciji Direktorata za radijacionu i nuklearnu sigurnost i bezbednost Srbije (SRBATOM), rekao da postoji namera uvođenja novih vidova energije u Srbiji, ali da izgradnja sopstvenih kapaciteta suočava zemlju sa problemima koji postoje u Mađarskoj i Rumuniji.

Kako je naveo, Srbija gleda na projekat Paks II u Mađarskoj, moguće planove za male nuklearne reaktore u Rumuniji ili čak sopstveni nuklearni kapacitet.

- Paks II je kontroverzna nuklearna energija i po svemu sudeći ne može da priloži svu dokumentaciju kako bi dobili zeleno svetlo za izgradnju. Planovi Rumunije za uvođenje malih modularnih reaktora prate propale pokušaje da se završe blokovi 3 i 4 nuklearne elektrane Černavoda uz evropsku ili kinesku pomoć - rekao je Haverkamp.

Naveo je da nuklearna energija nije rešenje za budućnost i da je nuklearna industrija u opadanju, da je u EU 105 nuklearnih reaktora, a 114 van Evrope, od kojih će, kako procenjuje, 57 verovatno biti zatvoreno u narednim decenijama.

Haverkamp, takođe, smatra da nuklearne industrije neće biti od pomoći u rešavanju klimatskih promena i da bi, ako nuklearna industrija želi da uđe u rešenje kapacitete u Evropi do 2050. godine, morala da instalira 190 novih velikih nuklearnih reaktora u narednih 29 godina.

Taj scenario je, dodao je, malo verovatan i pokrio bi svega 20% emisija gasova koji dovode do efekta staklene baštice, a koji nastaju usled proizvodnje električne energije.

- Za izgradnju bi bilo potrebno gotovo hiljadu milijardi evra kapitalnih investicija. Nuklearne elektrane i nuklearna anergija su isuviše mali, zakasneli i preskupi doprinos klimatskoj politici - kaže Haverkamp.

Predstavnik Svetske nuklearne asocijacije (WNA) Džonatan Kob ukazao je da danas 441 reaktor radi u više od 30 zemalja, a da je 56 u fazi izgradnje, kao i da se iz nuklearnih kapaciteta obezbeđuje više od 10% svetskih potreba za električnom energijom.

To se, kako kaže, postiže uz veoma nisku emisiju gasova koji doprinose efektu staklene baštice.

- Nijedan oblik proizvodnje električne energije, bilo nuklearni, solarni ili na vetar, nije potpuno bez emisije gasova, a upotreba nuklearne energije je i dalje najbliža onoj koja je bez emisije ugljenika - rekao je Kob.

Kao još jednu prednost nuklearne energije naveo je to što obezbeđuje pouzdaniju proizvodnju električne energije nego u slučaju drugih niskougljeničnih opcija.

- Iako vetroturbina zavisi od jačine veta, a solarni panel od količine sunčeve svetlosti, jasno je da će širok spektar izvora za proizvodnju električne energije biti potreban kako bi se čista energija i ostvarila. Upravo će nuklearna energija imati značajnu ulogu u tome - smatra Kob.

Dodao je u ovoj godini oko 60% električne energije došlo iz čistih niskougljeničnih izvora, a da je nuklearna energija obezbedila više od 25% električne energije u Evropi.

Kob je izneo i podatak da od zagađenosti vazduha, koja potiče od termoelektrana, u svetu godišnje umre više od 800.000 ljudi i naglasio da je neophodno da se pređe sa različitih vidova sagorevanja ugljenika na upotrebu nuklearne energije, hidroenergije, solarne i energije vetra.

Na konferenciji je govorio i direktor SRBATOM-a Sladan Velinov koji je kazao da Direktorat kroz mehanizme saradnje sa Evropskom komisijom i Međunarodnom agencijom za atomsku energiju ulaže značajne napore da podigne nivo spremnosti za delovanje u slučaju vanrednog nuklearnog događaja.

Podsetio je su Direktorat i druge institucije u Srbiji učestvovali na međunarodnoj vežbi ConvEx-3, na kojoj je simuliran akcident na nuklearnoj elektrani u Ujedinjenim Arapskim Emiratima.

- Rezultati ove vežbe pokazali su da je nasa država raspolaže adekvatnim merama za odgovor u slučaju jednog takvog događaja bilo gde u svetu - rekao je Velinov.

Konferencija "Nuklearna sigurnost danas" organizuje se treću godinu zaredom sa ciljem da pruži više informacija o nuklearnoj energiji i nuklearnim tehnologijama.

Izvor: ekapija.com